

HLAVNÍ TÉMA

K OTÁZCE STANOVENÍ VÝŠE NÁHRADY ZA BOLEST A ZTÍŽENÍ SPOLEČENSKÉHO UPLATNĚNÍ ZPŮSOBENÉ PRACOVNÍM ÚRAZEM ČI NEMOCÍ Z POVOLÁNÍ

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“), zásadním způsobem zasáhl nejenom do oblasti obecné občanskoprávní náhrady újmy na zdraví, ale znatelně ovlivnil též úpravu náhrady za bolest a ztížení společenského uplatnění v pracovněprávních vztazích, jejíž základ je speciálně upraven v zákoně č. 262/2006 Sb., zákoníku práce (dále jen „zákoník práce“).

Občanský zákoník přinesl zásadní změnu v oblasti pojetí náhrady újmy na zdraví, v souvislosti s níž byla současně s účinností občanského zákoníku od 1. 1. 2014 zrušena vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění (dále jen „vyhláška č. 440/2001 Sb.“), podle níž se do konce roku 2013 stanovovala výše náhrady újmy v podobě bolesti a ztížení společenského uplatnění, jak v případě obecné občanskoprávní náhrady, tak v případě náhrady za bolest a ztížení společenského uplatnění u pracovních úrazů a nemocí z povolání.

Vyhláška č. 440/2001 Sb. byla založena na principu stanovení bodového ohodnocení jednotlivých typů poškození zdraví, jejichž výčet byl obsažen v přílohách č. 1–4 vyhlášky, přičemž hodnota jednoho bodu činila 120 Kč. Bodové ohodnocení bylo uváděno v lékařském posudku společně s uvedením postupu lékaře, demonstrujícím, jak lékař ke svému závěru došel, a případným návrhem na mimořádné zvýšení bodového ohodnocení nad limit. Rozhodování o konečné výši nároku, jakož i o přiměřeném zvýšení odškodnění ve zvlášť výjimečných případech hodných mimořádného zřetele, pak bylo ponecháno k dispozici soudu.

Poté, co byla vyhláška č. 440/2001 Sb. s účinností nového občanského zákoníku bez náhrady zrušena, nastalo pro oblast náhrady nemajetkové újmy na zdraví v pracovněprávních vztazích poměrně složité období, neboť nebylo zřejmé, jakým způsobem

postupovat při posuzování výše náhrady – zda se řídit obecnou úpravou obsaženou v občanském zákoníku, či nároky posuzovat podle již zrušené vyhlášky, na niž odkazoval zákoník práce.

Zákoník práce totiž v době vstupu občanského zákoníku v účinnost upravoval problematiku náhrady za bolest a ztížení společenského uplatnění v § 372 ve spojitosti s § 394 odst. 2, v němž bylo výslovně zakotveno použití vyhlášky č. 440/2001 Sb., tedy podzákoného předpisu, který již neexistoval: „Do doby nabytí účinnosti právní úpravy úrazového pojištění se postupuje podle vyhlášky č. 440/2001 Sb., o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění, ve znění vyhlášky č. 50/2003 Sb.“ Občanský zákoník na straně druhé v ust. § 2958 stanovil pouze základní kritérium hodnocení, kterým je princip plného a spravedlivého odškodnění. Podle uvedeného ustanovení tak škůdce při ublížení na zdraví odčiní újmu poškozeného peněžitou náhradou plně vyvažující vytrpěné bolesti a další nemajetkové újmy. V případě, že poškozenému vznikne v důsledku poškození zdraví též překážka lepší budoucnosti, nahradí mu škůdce i ztížení společenského uplatnění, přičemž není-li možné výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti.

Řešení této svízelné situace přineslo s účinností od 26. 10. 2015 nové nařízení vlády č. 276/2015 Sb., o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění způsobené pracovním úrazem nebo nemocí z povolání (dále jen „nařízení vlády č. 276/2015 Sb.“), které provádí nové ustanovení § 271c zákoníku práce.

Číst více na www.pravniprostor.cz

Mgr. Jaroslava Saxlová | advokátní koncipient,
TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI

STRUČNĚ

GEO-BLOCKING: BUDEME SI VŠICHNI ROVNI?

V rámci Evropské unie se zákazníci, zejména spotřebitelé, čím dál častěji setkávají s obchodníky provozujícími činnost v jiných členských státech, kteří jim odmítají zboží či služby prodat nebo upravují jejich cenu kvůli tomu, že daný zákazník je z jiného členského státu. Toto jednání lze označit jako neodůvodněné zeměpisné blokování, tzv. geo-blocking.

[celý článek](#)

NÁSILNÁ TRESTNÁ ČINNOST V PĚČI LÉKAŘŮ

Trestné činy proti životu a zdraví zákonodávce zařadil do prvního dílu hlavy I. zvláštní části trestního zákoníku. Dal tím najevo (oproti svému totalitnímu předchůdci na počátku šedesátých let minulého století), že ochrana práva na život, zdraví a integritu tělesné schránky člověka je nejdůležitější trestním právem chráněný objekt.

[celý článek](#)

Na právním portálu Právní prostor.cz naleznete v nejbližších 14 dnech i tato témata:

- Svěřenské fondy – právní úprava a jejich využití
- Zabavení výpočetní techniky policií
- Co přináší novela zákona o platebním styku
- Zobecňující materiály vrcholných soudů

WWW.PRAVNIPROSTOR.CZ

PRÁVNÍ PROSTOR epravo.cz

Jste advokát a chcete, aby si právě vás našli zájemci o právní služby ve vašem regionu?

Zvýrazněte si svůj záznam v **KATALOGU ADVOKACIE** na portálu www.pravniprostor.cz a na epravo.cz.

PROČ JE PODOMNÍ PRODEJ ENERGIÍ TAK RIZIKOVÝ

Podomní prodej je v řadě měst a obcí zakázán a často se lze setkat s varováním před praktikami některých podomních prodejců. Přesto se stále najde mnoho lidí, kteří těmto obchodníkům otevrou dveře. Mezi nejčastější nabídky podomních prodejců patří smlouvy o dodávce energií. Pokud nátlaku prodejců podlehnete, máte ještě možnost se ze smlouvy vyvázat. Jak na to?

[celý článek](#)

HOME OFFICE DLE NOVELY ZÁKONÍKU PRÁCE

V současné době se v Parlamentu ČR projednává vládní návrh novely zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, a to jako sněmovní tisk č. 903/0. Tato novela reaguje na stav, kdy zákoník práce sice nezakazuje tzv. home office (práci z domova), ale dosud chybí podrobnější úprava tohoto institutu. Vzhledem k tomu, že home office je poslední dobou často zaměstnanci využívaný benefit, nelze než uvítat podrobnější právní úpravu v této oblasti.

Platná právní úprava umožňuje, aby si zaměstnanec, který na základě dohodnutých podmínek nepracuje na pracovišti zaměstnavatele, rozvrhoval pracovní dobu dle své potřeby. Dle znění navrhované novely zákoníku práce nadále platí, že zaměstnanec po dohodě se zaměstnavatelem může vykonávat sjednanou práci

v pracovní době, kterou si sám stanoví. Nicméně pro úplnost je nezbytné uvést, že pokud takový zaměstnanec pracuje přesčas, nemá nárok na mzdu nebo na náhradní volno. Novelou je dále ve vztahu k poskytování náhrady mzdy či náhradnímu volnu výslovně stanoveno, že zaměstnanec, který pracuje mimo pracoviště zaměstnavatele podle pracovní doby, kterou si sám stanovuje, nenáleží příplatek za noční práci, práci v sobotu, v neděli či ve svátek a ani za práci ve ztíženém pracovním prostředí.

Nově by měl zaměstnavatel při výkonu práce zaměstnancem mimo pracoviště zaměstnavatele hradit zaměstnanci náklady spojené s komunikací a další náklady, které vzniknou zaměstnanci při výkonu práce. Mezi takové náklady obecně patří poplatky za telefon či internetové připojení. Veškeré náklady však bude zaměstnanec povinen zaměstnavateli prokázat,

což nevyklučuje dohodu zaměstnavatele a zaměstnance na tom, že úhrada nákladů spojených s prací vykonávanou mimo pracoviště zaměstnavatele, bude hrazena paušálně. Zaměstnavatel však tyto náklady nesmí zahrnout do mzdy, platu nebo odměny z dohody.

Zaměstnanec vykonávající práci mimo pracoviště zaměstnavatele má také nově možnost požádat zaměstnavatele o pravidelná osobní setkávání s ostatními členy kolektivu na pracovišti zaměstnavatele. Účelem této úpravy je zejména zajistit zaměstnanci právo zúčastnit se akcí pořádaných zaměstnavatelem, pokud o to projeví zájem a obecně začlenění takového zaměstnance do pracovního kolektivu.

Číst více na www.pravniprostor.cz
Dmytro Krasovskij | právní asistent, Šafra & partneři

JUDIKATURA

SANKČNÍ ZVÝŠENÍ MÍSTNÍHO POPLATKU

Zákon o místních poplatcích stanoví pravomoc obce zvýšit včas nezaplacený místní poplatek až na trojnásobek, ale nestanoví žádná kritéria, kterými má obec toto zvýšení odůvodnit. Je tedy třeba počítat s tím, že odůvodnění sankčního zvýšení místního poplatku může být předmětem soudního přezkumu...

Při sankčním zvýšení místního poplatku soud bude zkoumat, zda je toto odůvodnění dostatečně racionální. Tak tomu bylo např. ve věci sp. zn. 1 Afs 3/2016 u Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud především odmítl, že by zvýšení místního poplatku mohlo být uloženo pouze z důvodu prodlení s jeho úhradou. No, a jak už to tak u soudů bývá, soudci konstatovali, že je třeba přihlídnout ke všem okolnostem. Těmito okolnostmi mohou být délka prodlení a ochota dlužníka spolupracovat, nicméně podle soudu jde pouze o nezbytný základ.

V daném případě šlo o poněkud komplikovanou situaci, kdy dlužník plnil včas, ale pouze částečně, a s úřadem aktivně komunikoval, ale odmítal zaplatit poplatek ve vyměřené výši a samozřejmě sankční navýšení. Pro tuto věc bylo např. důležité, že při zaplacení poplatku před vydáním platebního výměru mohl dlužník ztratit procesní obranu (neboť tou dobou ještě nebyla judikatura, podle níž se na žádost poplatníka platební výměr vydává, i když byl poplatek zaplacen), a Nejvyšší správní soud řekl, že i k takovému věcem je třeba přihlídnout.

Pokud se tedy obecní úřad rozhodne uložit zvýšení místního poplatku, měl by věnovat pečlivou pozornost odůvodnění tak, aby toto odůvodnění případně soud považoval za dostatečné, a je třeba zohlednit všechny námitky poplatníka (jsou-li vůbec nějaké).

[celý článek](#)

POPLATEK ZA OPAKOVANOU KASAČNÍ STÍŽNOST

Ten, kdo podává druhou (a případně i další) kasační stížnost proti rozsudku ve věci, kde byl předcházející rozsudek již jednou zrušen na základě dřívější kasační stížnosti téhož účastníka, nemusí již druhý (a případně i další) soudní poplatek za kasační stížnost platit.

Tento přístup uplatňoval již i Nejvyšší soud a Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu sp. zn. 10 Afs 186/2014 jej zavedl i do správního soudnictví.

Oproti dovolací praxi Nejvyššího soudu se stává v praxi Nejvyššího správního soudu mnohem častěji, že týž účastník podává opakovaně kasační stížnosti v téže věci, neboť předchozí rozhodnutí krajského soudu bylo Nejvyšším správním soudem rušeno z formálních důvodů, typicky z důvodu nepřezkoumatelnosti, aniž by se Nejvyšší správní soud mohl ve svém prvním (a někdy i druhém či třetím) rozsudku jakkoliv vyjádřit k podstatě věci. Jeví se pak naprosto nespravedlivé, aby stěžovatel platil 15 či 20 tisíc Kč za tři či čtyři podané kasační stížnosti, obzvláště za situace, kdy potřebu opakovaného podávání kasačních stížnosti vyvolal krajský soud svými nepřezkoumatelnými rozhodnutími či jinou vážnou procesní chybou.

[celý článek](#)

ROZHOVOR

PAVEL ŠÁMAL

Předseda Nejvyššího soudu, Prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D., v krátkém rozhovoru zhodnotil stav české justice a nastínil téma přednášky, se kterou vystoupí na letošním ročníku odborného kongresu Právní prostor 2017.

Letos budete přednášet na odborném kongresu Právní prostor. Na co se mohou účastníci v rámci Vaší přednášky těšit?

Budu hovořit o nové směrnici o procesních zárukách trestně odpovědných dětí, které jsou podezřelými nebo obviněnými v trestním řízení; a to především o jejich právu na informace, právní pomoci obhájce či právu na individuální posouzení, které jsou zárukou přizpůsobení trestního řízení zvláštním potřebám dětí. V rámci výkladu se vyjádřím i k souladu stávající právní úpravy v zákonu o soudnictví ve věcech mládeže a v trestním řádu z hlediska jejich kompatibility s požadavky směrnice.

V nedávné době jsem se setkala s různorodými názory na současný stav české justice, především z hlediska vytíženosti soudů. Jaký máte názor na to, že podle mnohých je české soudnictví příliš pomalé? Co je příčinou – přetíženost, neefektivnost nebo nedostatek personálu?

České soudnictví, srovnáme-li ho se státy s obdobnou právní úpravou, lze jen stěží hodnotit jako pomalé. Nepochybně však před námi stále leží mnoho práce a je co zlepšovat. Pokud bych měl poukázat na některou z vámi uváděných příčin negativních jevů, vybral bych

pokračování na straně 3

NOVELA VOLEBNÍCH ZÁKONŮ

Dne 29. 3. 2017 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 90/2017 Sb. zákon, kterým se mění volební zákony a některé další zákony.

Novelizuje konkrétně zákon o volbách do Parlamentu České republiky, zákon o volbách do zastupitelstev krajů, zákon o volbách do zastupitelstev obcí, zákon o volbách do Evropského parlamentu, zákon o volbě prezidenta republiky, zákon o Ústavním soudu či zákon o soudech a soudcích.

Důvodová zpráva k problematice volebních zákonů obecně uvádí, že je jejich aplikace pravidelně konfrontována s praxí při konání voleb, přičemž se právě na základě těchto praktických poznatků mohou projevit některé nedostatky právní úpravy, její nejednoznačnosti, překonanost nebo obsoletnost některých jejích postupů a požadavků. Dalším faktorem, jenž na aplikaci volebních zákonů působí, je judikatura z oblasti volebního soudnictví, případně i Ústavního soudu. Na tento jev se právě publikovaná novela pokouší reagovat.

Zákonodárce si jí tak klade za cíl řešit nedostatečnou a nejednotnou právní úpravu možností činit dílčí úkony v průběhu volebního procesu elektronicky s využitím již právně ukotvených a v praxi fungujících a ověřených nástrojů, jakými jsou zejména datové schránky, elektronický podpis či základní registry, modifikovat ustanovení, jejichž různý výklad vedl k soudnímu řízení ve věcech volebních, a eliminovat nedostatky v právní úpravě mající dopad na volební právo, a to včetně těch, se kterými se v praxi potýkají především volební orgány a jejichž odstranění opakovaně požadují v závěrečných zprávách z voleb.

V souvislosti s novelou volebních zákonů dochází rovněž k novelizaci vyhlášek volební zákony provádějících. Je tak činěno prostřednictvím vyhlášky č. 91/2017 Sb., kterou se mění vyhlášky provádějící volební zákony.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

PROVÁDĚCÍ VYHLÁŠKA K ZÁKONU O VINOHRADNICTVÍ A VINAŘSTVÍ

Dne 29. 3. 2017 byla ve Sbírce zákonů publikována pod č. 88/2017 Sb. vyhláška o provedení některých ustanovení zákona o vinohradnictví a vinařství.

Nově provádí řadu jeho ustanovení týkajících se například seznamu odrůd pro výrobu jakostního vína stanovené oblasti, podrobnějších požadavků na výrobu některých produktů a fyzikálních, chemických a smyslových požadavků na jakost produktů, odstranění vedlejších produktů vznikajících při zpracování nebo výrobě produktů, hodnoty přípustných technologických ztrát při výrobě produktů, lhůt pro sdělení výsledku rozborů u nebaleného vína, podrobností stran označování produktů, charakteristiky zemského vína, rozsahu charakteristiky vlastností vína uvedeného v žádosti o povolení přiznávat označení vína originální certifikace, způsobu odběru, velikosti vzorků vína a přípustných odchylek od výsledků rozborů z laboratoře, náležitostí a doby platnosti průvodního dokladu pro přepravu vinařského produktu, která se uskutečňuje výlučně na území České republiky, Registru vinnic, evidenčních knih, paušálních částek nákladů na certifikaci vína a ověření souladu se specifikacemi či použití logotypu na obalu určeném pro spotřebitele.

Nahrazuje přitom dosavadní právní úpravu prezentovanou vyhláškou č. 323/2004 Sb. Ta se s účinností nové vyhlášky zrušuje, a to včetně svých novel. K vydání zcela nové vyhlášky Ministerstvo zemědělství přistoupilo v návaznosti na doposud poslední novelu zákona o vinohradnictví a vinařství, jež byla ve Sbírce zákonů publikována pod č. 26/2017 Sb.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

NOVELA VYHLÁŠKY O ZPŮSOBU POSUZOVÁNÍ A VYHODNOCENÍ ÚROVNĚ ZNEČIŠTĚNÍ OVZDUŠÍ

Dne 22. 3. 2017 byla ve Sbírce zákonů publikována pod č. 83/2017 Sb. vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 330/2012 Sb., o způsobu posuzování a vyhodnocení úrovně znečištění, rozsahu informování veřejnosti o úrovni znečištění a při smogových situacích.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

ČLÁNEK

VYLOUČENÍ ČLENA STATUTÁRNÍHO ORGÁNU Z VÝKONU FUNKCE

Pojem „péče řádného hospodáře“ je patrně jednou z prvních asociací, která se většinou členů odborné veřejnosti vybaví v souvislosti s vymezením práv a povinností členů statutárních orgánů. Takovému myšlenkovému pochodu se nelze ani v nejmenším divit; je to právě tento institut, který představuje standard péče, jež je statutární orgán povinen zachovávat.

[Číst více na www.pravniprostor.cz](#)

ZÁKLADNÍ POJMY FRANCHISINGU, KTERÉ MUSÍTE ZNÁT

Pojem „franchisa“ a „franchising“ sice pocházejí z amerického hospodářského slovníku, ale původ mají ve středověké Francii. Pojem „franchisa“ označoval předání privilegií třetí osobě, která za odměnu směla ve státním zájmu vyrábět nebo obchodovat. V polovině 19. století se pod franchisingem rozumělo komerční využití práv třetí osoby. Tím se pojem přiblížil tomu, co pod franchisou rozumíme dnes.

[Číst více na www.pravniprostor.cz](#)

PRÁVNÍ PROSTOR – elektronický časopis nakladatelství CODEXIS publishing spol. s r.o., a redakce právního portálu Právní prostor.cz, jehož provozovatelem je společnost ATLAS consulting spol. s r.o.; www.atlasconsulting.cz, klientske.centrum@atlasconsulting.cz, Výtavní 292/13, Ostrava-Moravská Ostrava, 702 00, tel.: 596 613 333. Vychází jednou za 14 dní. Kontakt na redakci: Ing. Václav Chládek, šéfredaktor, tel.: 603 826 782, chladek@pravniprostor.cz, Ing. Lubomír Brož, obchodní manažer, tel.: 731 422 841, broz@pravniprostor.cz. © Všechna práva vyhrazena. Bez předchozího písemného souhlasu nakladatelství CODEXIS publishing spol. s r.o. je zakázána jakákoliv další publikace, přetisknutí nebo distribuce (tištěnou i elektronickou formou) jakéhokoliv materiálu nebo části materiálu zveřejněného v tomto elektronickém časopisu. Přihlášení nebo odhlášení elektronického časopisu na klientske.centrum@atlasconsulting.cz.

ROZHOVOR

... přetíženost soudů, která je daná neustále vzrůstajícím nápadem věcí, což se konkrétně projevuje i u Nejvyššího soudu. Ze statistik vyplývá, že téměř ve všech jeho agendách je nárůst nápadu v roce 2016 oproti roku 2015 o 5–10 %. V současnosti je v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR projednávána novelizace občanského soudního řádu, která se týká úpravy dovolání a jež by měla tento nepříznivý trend v pozitivním smyslu ovlivnit. Určitě bychom se měli zabývat i odměňováním asistentů soudců a dalších zaměstnanců justice, kde je třeba dosáhnout podstatného zlepšení, abychom pro justici mohli získávat kvalitní zaměstnance, což nepochybně též podstatně ovlivňuje rychlost řízení.

Někteří se domnívají, že problémem je právě přílišná dostupnost soudnictví, která je mnohdy zneužívána. Myslíte si, že je tomu opravdu tak?

Právo na přístup k soudu je základem demokratické společnosti. Bohužel i tento produkt moderní společnosti je zneužitelný. Příkladem je agenda zákona o svobodném přístupu k informacím, která se někdy stává až legálním nástrojem pro šikanózní praktiky osob, které svými podáními zahlcují soudy a zneužívají cíle dané právní úpravou. Oproti roku 2015 došlo u Nejvyššího soudu ke zvýšení žádostí o poskytnutí informace v roce 2016 o 247 %, přičemž nemalé procento z nich nesměřovalo k získání informací, ale mělo zneužívající povahu. Ukazuje se, že svoji roli zde musí sehrát správní soudy, které by měly zákon vykládat právě zejména ve světle jeho cíle.

Jak je na tom dnešní mladá generace studentů práv – mají o soudnictví zájem?

Určitě ano. Mnoho soudců působí na právnických fakultách a jsou pozitivním vzorem pro nastupující generaci právníků.

[celý rozhovor](#)

Hana Treutlerová | redaktorka

MONITOR ÚČETNICTVÍ MONITOR DANĚ

Vše potřebné pro Vaši práci na jednom místě!

Otázky a odpovědi, příklady z praxe

ZJISTĚTE VÍCE

MÁTE ZÁJEM TAKÉ O NEWSLETTER WEBU PRÁVNÍ PROSTOR.CZ?

Rádi vám ho zašleme každý týden zdarma!
Stačí zadat vaši mailovou adresu [zde](#).

